

Замимаи 6
ба қарори Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 6 июни соли 2005 № 209

Қоидаҳои пешниҳоди хизматрасониҳо оид ба партовҳои дурушт ва моеи маишӣ

1. Муқаррароти умумӣ

1. Қоидаҳои мазкур мутобиқи моддаи 36 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи ҳимояи ҳуқуқи истеъмолкунандагон" тартиб дода шуда, муносибатҳои байни истеъмолкунандагон ва иҷрокунандагонро дар соҳаи хизматрасониҳо оид ба интиқоли партовҳои сахт ва моеъ (минбаъд хизматрасониҳо оид ба интиқоли партовҳои рӯзгор номида мешавад) танзим менамоянд.

2. Мафҳумҳои асосие, ки дар Қоидаҳои мазкур истифода мешаванд:

1) партовҳои сахту моеи рӯзгор:

а) партовҳои мебошанд, ки дар натиҷаи фаъолияти ҳаёти ҳамаҷузъи аҳоли (омода намудани хӯрок, борҷомабандии молҳо, тоза кардани манзили истиқомати);

б) таъмири ҷорӣи биноҳои истиқомати, ашёи бузургҳаҷми хонаводаги тоза кардани канализатсияҳои ғайримарказонида ва ғайра ба вуҷуд меоянд.

2) Истеъмолкунанда – шахрванди истифодакунанда, фармоишдиҳанда ё ба иҷрокунанда барои эҳтиёҷоти шахси, оилави, хонаводаги ва ғайра барои расонидани хизмат чиҳати интиқоли партови рӯзгор мақсади фармоиш дошта мебошад, ки ба анҷом додани фаъолияти соҳибкори вобаста нест.

3) Иҷрокунанда – ташкилотест новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқии он, соҳибкори инфиродие, ки ба истеъмолкунанда дар мавриди интиқоли партовҳои рӯзгор аз рӯи шартномаи пардохт хизмат мерасонад.

4) Меъёрҳои санитари ва қоидаҳо – ҳуҷҷатҳои, ки мутобиқи қонун талаботи ҳатмиро нисбат ба сифати хизматрасониҳо оид ба интиқоли партовҳои рӯзгор муқаррар менамоянд;

5) Камбудии хизматрасониҳо – мувофиқ набудани хизматрасониҳо оид ба интиқоли партовҳои рӯзгор ба стандарт, шартҳои қарордод ё талаботе, ки нисбат ба сифати хизматрасониҳо тақозо мегардад.

II. Ахборот оид ба хизматрасониҳо, тартиби қабул, ба расмият даровардани фармоишот ва пардохти ҳаққи хизматрасониҳо

3. Иҷрокунанда вазиҳадор аст ба маълумоти истеъмолкунанда номи фирмавии (унвони) ташкилоти худ, маҳалли ҷойгиршавии вай (нишонии ҳуқуқи) ва тартибу низоми кори онро расонад. Иҷрокунанда маълумоти мазкурро дар лавҳа ҷойгир менамояд.

Иҷрокунанда – соҳибкори инфиродӣ бояд ба истеъмолкунанда дар бораи бақайдгирии давлатии худ ва номи мақомоти бақайдгирифтааш хабар диҳад.

Агар фаъолияти иҷрокунанда оид ба пешниҳоди хизматҳо дар мавриди интиқоли партовҳои рӯзгор таҳти литсензиякунони қарор гирад, бояд ба истеъмолкунанда ахбор дар бораи рақами литсензия, мӯҳлати амали он, инчунин маълумот дар бораи мақоме дода шавад, ки ин литсензияро воғузур менамояд.

4. Иҷрокунанда (соҳибкори инфиродӣ ё ташкилот) вазиҳадор аст, ки бо ташкилотҳои дахлдор шартнома барои қабул ва гӯронидани партовҳо дошта бошад.

Дар назди иҷрокунанда – ташкилот дар ҷои барои шиносои мувофиқ бояд маълумотҳои зерин оварда шаванд:

- қоидаҳои пешниҳоди хизматҳо оид ба интиқоли партовҳои сахту моеи рӯзгор;

- маълумот дар бораи мӯҳлати ҳадди ақали интиқоли партовҳои рӯзгор, ки аз тарафи мақомоти худидоракунии маҳалли муқаррар мегарданд;

- тарифҳо оид ба хизматрасониҳо;

- ўҳдадориҳои кафолатноки иҷрокунандаи хизматрасониҳо;

- маълумот дар бораи имтиёзҳо ва бартарихое, ки аз ҷониби қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон, санадҳои мақомоти худидоракунии маҳалли барои категорияҳои алоҳидаи истеъмолкунандаҳо пешбини шудаанд.

Иҷрокунанда – соҳибкори инфироди ахбори ҳатмии зикршударо ба роҳҳои барояш мувофиқ пешниҳод мекунад.

Агар ба истеъмолкунанда ҳангоми бастанӣ шартнома имконияти ғавран гирифтани ахбор дар бораи хизматрасони муяссар нагардад, вай ҳақ дорад аз иҷрокунанда ҷуброни зарари саркашии беасоси бастанӣ шартномаро талаб намояд, агар шартнома баста шуда бошад, дар мӯҳлати муайян онро бекор намояд ва баргардонидани маблағи барои хизматрасони пардохташуда ва ҷуброни зарарҳои дигарро дархост кунад.

5. Тартибу низоми кори ташкилоти дар мавриди интиқоли партовҳои рӯзгор хизматрасонанда бо қарори мақомоти худидоракунии маҳалли муқаррар мегардад. Тартиби кори ташкилотҳои шакли моликиятшон дигар ва соҳибкорони инфироди аз тарафи худ онҳо ба таври мустақилона бо мувофиқаи мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлати муқаррар мегардад.

Тартиби кори иҷрокунанда бояд ба тартиби муқарраргардида мутобиқат кунад.

6. Иҷрокунанда – ташкилоти тиҷорати ҳақ надорад аз бастанӣ шартнома дар бораи расонидани хизмат оид ба интиқоли партовҳои рӯзгор саркаши намояд ва дар сурати доштани имконият ба истеъмолкунандагон хизматрасониҳои дахлдорро пешниҳод намояд.

Иҷрокунанда – ташкилоти тиҷорати ҳақ надорад, ки дар мавриди бастанӣ шартнома як истеъмолкунандаро аз истеъмолкунандаи дигар бартар донад, ба ғайр аз ҳолатҳое, ки қонун ва санадҳои дигари ҳуқуқи пешбини намудаанд.

Агар иҷрокунанда – ташкилоти тиҷорати аз бастанӣ шартнома саркаши намояд, истеъмолкунанда ҳақ дорад ба суд муроҷиат кунад ва маҷбуран бастанӣ шартномаро талаб намояд.

7. Фармоиш барои расонидани хизмат оид ба интиқоли партовҳои рӯзгор дар шакли хатти бо роҳи тартиб додани санад (шартнома, қвитансия, талон ва ғайра) ба расмият дароварда мешавад, ки дар он бояд маълумот дар бораи номи ташкилоти иҷрокунанда, маҳалли ҷойгиршавии он (нишонаи ҳуқуқи), барои соҳибкори инфироди – номи хонаводаги, ном ва номи падар, маълумот дар бораи бақайдгирии давлати ва номи мақоми бақайдгирандаи он бошад, инчунин бояд номи хонаводаги, ном ва номи падари истеъмолкунанда, нишони (адрес)–е, ки бояд аз рӯи он хизмат расонида шавад, номгӯи хизматрасониҳо, мӯҳлати расонидаи хизмат, нарх, тартиби пардохт ва шартҳои дигар зикр гарданд.

Нусхаи ҳуҷҷати мазкур бояд ҳатман ба истеъмолкунандаи хизматрасониҳо дода шавад.

Шакли ҳуҷҷат аз тарафи иҷрокунанда мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

8. Шартҳои шартнома дар бораи хизматрасониҳо оид ба интиқоли партовҳои рӯзгор, ки дар муқоиса ба қоидаҳои аз тарафи қонунҳо ё санадҳои дигари ҳуқуқи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи ҳифзи ҳуқуқҳои истеъмолкунандагон муқарраргардида ҳуқуқҳои истеъмолкунандаро ҳалалдор

месозанд, безътибор дониста мешаванд. Дар ин сурат зиёни дар натиҷаи иҷрои чунин шартнома, бавуҷудода аз ҷониби иҷрокунанда дар ҳаҷми пурра ба истеъмолкунанда ҷуброн карда мешавад.

9. Иҷрокунанда ҳуқуқ надорад, ки бе розигии истеъмолкунанда хизматрасониҳои иловагии музднокро иҷро кунад. Истеъмолкунанда ҳуқуқ дорад, ки аз пардохти ҳаққи чунин хизматрасониҳо даст кашад, ва агар ҳаққи хизматрасониҳо пардохта шуда бошад, истеъмолкунанда ҳуқуқ дорад аз иҷрокунанда баргардонидани маблағи пардохташударо талаб намояд. Қайду шарт кардани пешниҳоди баъзе хизматрасониҳо бо ҳатман пешниҳод намудани хизматрасониҳои дигар манъ аст. Хароҷоти (зиён) ба истеъмолкунанда дар натиҷаи вайрон кардани ҳуқуқҳои вай ба интиҳоби озоди хизматрасониҳо расонидашуда аз ҷониби иҷрокунанда дар ҳаҷми пурра ҷуброн карда мешавад.

10. Нархи хизматрасониҳо оид ба интиқоли партовҳои рӯзгор, мӯҳлати расонидани чунин хизматҳо, тартиб ва шакли пардохт (нақди ва ғайринақди) бо созишномаи байни иҷрокунанда ва истеъмолкунанда муайян карда мешаванд. Нархи хизматрасониҳо аз нархҳои аз ҷониби мақомоти давлатии дахлдор муқарраршаванда ё танзимшаванда баландтар буда наметавонад.

11. Нархи хизматрасониҳо оид ба интиқоли партовҳои рӯзгор, инчунин шартҳои дигари шартнома дар бораи расонидани чунин хизматҳо барои ҳамаи истеъмолкунандагон якхела муқаррар карда мешавад, ба истиснои ҳолатҳое, ки бо қонун ё санадҳои меъёрии дигар ба додани имтиёз барои табақаҳои алоҳидаи истеъмолкунандагон иҷозат дода мешавад.

12. Дар ҳолати ғайриимкон будани иҷрои хизматрасониҳо оид ба интиқоли партовҳои рӯзгор бо айби истеъмолкунанда онҳо бояд дар ҳаҷми пурра пардохта шаванд, агар тадбири дигаре аз тарафи қонун ё шартнома пешбини нашуда бошад.

Дар сурати имконнопазир будани иҷро аз ҳолатҳое ба вуҷуд омадааст, ки аз хоҳиши тарафҳо вобастаги надошта бошад, истеъмолкунанда ба иҷрокунанда хароҷоти кардаи онҳоро ҷуброн мекунад, агар тадбири дигаре аз тарафи қонун ё шартнома пешбини нашуда бошад.

III. Тартиби пешниҳоди хизматҳо

13. Сифати хизматрасониҳои аз тарафи иҷрокунанда пешниҳодшаванда оид ба интиқоли партовҳои рӯзгор бояд ба шартҳои шартнома мувофиқат кунад, дар сурати набудан ё ноপুরрагии шартҳои шартнома бошад, вай бояд ба талаботи одатан ба чунин навъи хизматрасониҳо пешниҳодшаванда мувофиқ бошад.

14. Иҷрокунанда ўҳдадор аст, ки хизматрасониҳоро дар мӯҳлати муқарраршуда пешниҳод намояд, ин мӯҳлат бо созишномаи тарафҳо бо назардошти зарурати саривақт тоза кардани партовҳои рӯзгор мувофиқи стандартҳои амалкунанда муайян карда мешавад.

Мӯҳлати интиқоли партовҳои рӯзгори дар созишнома зикршуда бояд аз мӯҳлати интиқоли партовҳои рӯзгори аз тарафи мақомоти ҳокимияти иҷроияи маҳалли муқарраршуда бештар набошад.

15. Истеъмолкунанда вазифадор аст, ки мувофиқи шартнома ба иҷрокунанда дастрасии озодро ба ҷои хизматрасониҳо оид ба интиқоли партовҳои рӯзгор муҳайё созад, инчунин ба иҷрокунанда барои расонидани хизмат дар ҳолатҳо, ҳаҷмҳо ва тартиби пешбининамудаи шартнома мусоидат намояд.

16. Истеъмолкунанда ҳуқуқ дорад, ки аз иҷрои шартномаи расонидани хизмат оид ба интиқоли партовҳои рӯзгор бо шarti ба иҷрокунанда пардохт намудани хароҷоти воқеии кардааш даст кашад.

IV. Масъулияти иҷрокунанда ва истеъмолкунанда

17. Агар иҷрокунанда мӯҳлати пешниҳоди хизматрасониҳо оид ба интиқоли партовҳои маиширо вайрон кунад (мӯҳлати оғозу анҷом ва

мӯҳлати мобайнии хизматрасониҳо) ё дар вақти хизматрасони муайян гарлад, ки онҳо дар мӯҳлати муқарраршуда иҷро нахоҳанд шуд, истеъмолкунанда аз рӯи интихоби худ ҳуқуқ дорад:

- ба иҷрокунанда мӯҳлати нав таъин кунад, ки дар давоми он иҷрокунанда бояд ба хизматрасони оғоз кунад ва (ё) хизматрасони ро би охир расонад ва талаб кунад, ки нархи хизматрасони ро кам кунад;

- пешниҳоди хизматрасони ро бо нархҳои мувофиқ ба шахси сеҳм воғузур намояд ё онҳоро бо қувваи ҳуди иҷро карда, аз иҷрокунанда ҷуброни хароҷоти кардашро талаб кунад;

- кам кардани нархи хизматрасони ҳоро талаб кунад;

- шартномаи хизматрасони ро беътибор донанд.

Инчунин истеъмолкунанда ҳуқуқ дорад, ки ҷуброни пурраи зиёни бинобар сабаби вайрон кардани мӯҳлати хизматрасониҳо оид ба интиқоли партовҳои рӯзгор ба вай расидаро талаб кунад. Зиёнҳо дар мӯҳлатҳои барои қонун сохтани талаботи дахлдори истеъмолкунанда муқарраршуда ҷуброн карда мешаванд.

18. Ҳангоми ошкор шудани камбудии дар хизматрасониҳои пешниҳодшуда оид ба интиқоли партовҳои маиши истеъмолкунанда ҳуқуқ дорад, ки аз рӯи интихоби худ иҷрои тадбирҳои зайлро талаб кунад:

- бемузд бартараф кардани камбудии хизматрасониҳои пешниҳодшуда дар мӯҳлатҳои мувофиқи таъиннамудаи истеъмолкунанда;

- ба ҳамон андоза кам кардани нархи хизматрасониҳои пешниҳодшуда;

- ҷуброни хароҷоти кардаи вай оид ба бартарафсозии камбудии хизматрасониҳои пешниҳодшуда, ба шарт ки дар шартнома ҳуқуқи истеъмолкунанда дар бораи бартараф кардани онҳо пешбини шуда бошад.

Агар дар мӯҳлати дар шартнома муқарраршуда камбудии хизматрасониҳои пешниҳодшуда аз ҷониби иҷрокунанда бартараф карда нашаванд, он гоҳ истеъмолкунанда ҳуқуқ дорад, ки шартномаро беътибор дониста, ҷуброни пурраи хароҷоташро талаб кунад.

19. Камбудии хизматрасониҳои пешниҳодшуда оид ба интиқоли партовҳои рӯзгор, ки ҳангоми пешниҳодшон ошкор шудаанд, бояд дар мӯҳлатҳои мувофиқи таъиннамудаи истеъмолкунанда бартараф карда шаванд.

Камбудии хизматрасониҳои пешниҳодшуда бояд аз тарафи иҷрокунанда дар давоми як шабонарӯз аз рӯи пешниҳоди талаботи истеъмолкунанда бартараф гарданд.

Талаботҳои дигари истеъмолкунанда бояд ҳатман бо мӯҳлатҳои муайянкардаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон қонунгардонидани шаванд.

20. Барои вайрон кардани мӯҳлати хизматрасони оид ба интиқоли партовҳои рӯзгор, мӯҳлати бартарафсозии камбудии хизматрасониҳо, инчунин иҷрои талаботи дигари истеъмолкунанда иҷрокунанда барои ҳар як рӯзи ба таъхиратода ба истеъмолкунанда дар ҳаҷми як фоизи нархи хизматрасониҳо ҷаримаи ноустувори (пеня) месупорад.

21. Иҷрокунанда ҳамчунин барои дигар ҳуқуқвайронкуниҳо нисбати истеъмолкунанда дар мавриди хизматрасони оид ба интиқоли партовҳои рӯзгор мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавоб медиҳад.

22. Ҳангоми аз ҷониби истеъмолкунанда иҷро нагардидани ўҳдадорӣ оид ба мусоидат ба иҷрокунанда дар расонидани хизмат барои интиқоли партовҳои рӯзгор мутобиқи шартнома иҷрокунанда ҳақ дорад ҷуброни зарари расонидашуда, аз ҷумла хароҷоти иловагии дар натиҷаи боздошти ҳаққи пардохт бавуҷудомадаро талаб намояд, ё ин ки нархи хизматрасонии дар шартнома зикргардидаро зиёд намояд.

23. Мақомоти идораи давлати зимни мувофиқа бо Вазорати иқтисод ва савдо дар доираи салоҳияташ ҳақ дорад дар асос ва бо мақсади иҷрои Қоидаи мазкур санадҳои меъёрии ҳуқуқиро оид ба расонидани хизматҳои алоҳида содир намояд.